

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI

Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) 1999'da yaptığı tanıma göre; çocuğun sağlık, büyüme ve gelişmesini olumsuz olarak etkilenmesine neden olan her türlü fiziksel ve/veya duygusal, cinsel, ihmal veya ihmale neden olacak ticari reklam amaçlı ya da diğer bütün etkileme şekilleri de dâhil olmak üzere her türlü tutum ve davranışlara maruz kalmasıdır.

İHMAL

Çocuğun temel ihtiyaçlarının ve bakımının (yiyecek, giyecek, ev, sağlık ve danışma) ana babası veya ona bakan kişi tarafından yerine getirilmemesi olarak da tanımlanabilir.

İhmal Göstergeleri

- * Yalnız bırakma, tehlikelerden korumama.
- * Sık sık kazaya uğrama.
- * Terkedilme, evden kovulma, eve kabul edilmeme.
- * Eğitimin aksaması, tıbbi bakımının yerine getirilmemesi.
- * Eksik, kötü beslenmesi, pis ve bakımsız olması.
- * Çocuğun konuşmasına izin verilmemesi.
- * İletişimde güçlük, sevgi ve ilgi açlığı, madde kullanım vb.

İhmalin Çocuk Üzerinde Etkileri

- Gelişim geriliği
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri
- Davranış problemleri
- İletişim problemleri
- Yalnızlık ve korunmasızlık hissi
- Madde bağımlılığı
- Suça yönelme riski

ÇOCUK İSTİSMARI NEDİR?

Çocuğun sağlığını, fiziksel, duygusal ve psikososyal gelişimini olumsuz etkileyen tüm davranışlara çocuk istismarı denir.

İstismar Türleri:

1)Fiziksel İstismar: Çocuğun kaza dışı sebeple yetişkin tarafından yaralanması, şiddet görmesi ve örselenmesidir. Dövme, yanıklar, kesici travmalar, nefes almasını engelleme boğulma, ısırılma vb.

Aletsiz Saldırıları: Tokat, yumruk, itip-kakma, tekme, sarsma ve çimdikleme gibi olayları kapsamaktadır.

Aletli Saldırıları: Kullanan araçlar genellikle kemer, herhangi bir ev eşyası (telefon, tava vb...), hortum, sigara, ütü, sıcak su ve sıcak yiyeceklerdir.

2)Duygusal İstismar: Çocuğun gereksinim duyduğu ilgi ve sevgiden yoksun bırakılması ya da çocuğun duygu ve düşüncelerine ilişkin

yetişkinlerin uygun olmayan tepkiler vererek çocuğun psikolojik hasara uğratılmasıdır.

3)Ekonomik İstismar: Çocuğun gelişimini engelleyici, haklarını ihlal edici işlerde ya da düşük ücretle, iş gücü olarak çalışması veya çalıştırılması olarak tanımlanmaktadır.

4)Cinsel İstismar: Çocuğun, bir erişkin tarafından cinsel isteklerinin doymu için kullanılması ya da kullanılmasına göz yumulmasıdır.

Bir kişinin, çocuğa yönelik cinsel haz duyma amacıyla; cinsel organlarına dokunması ve/veya dokundurtması, ırzına geçmesi, teşhircilik yapması, cinsel uyarı ve doyum için kullanması, fuhşa zorlaması, pornografi gibi türlü suçlarda cinsel obje olarak kullanması, çocuğun yanında pornografik görüntüler izlemesi ve izletilmesi cinsel istismar davranışları kapsamına girer.

Cinsel istismarcı kim olabilir?

- Yetişkin bir erkek
- Yetişkin bir kadın
- Yaşıtı
- Yaş olarak kendinden büyük çocuk
- Aileden biri de olabilir.

İstismarcıların %80'i çocuğun tanıdığı biridir.

Cinsel istismarla ilgili süreçlerde çocuğun rızasının olup olmadığına bakılmaz ve her istismar mutlaka şiddet içermez.

İSTİSMARIN ETKİLERİ

Çocukluk döneminde karşılaşılan istismar yaşantısı hangi istismar türü (fiziksel, duygusal, cinsel istismar ve ihmal) olursa olsun kişinin hem çocukluk döneminde hem de yetişkinlik döneminde bedensel, ruhsal, sosyal ve akademik başarısını olumsuz bir biçimde etkilemektedir. Bu yıkıcı etkilerden bir kısmı aşağıda belirtilmiştir.

Cinsel İstismara Maruz Kalan Çocuklarda Görülen Belirtiler

- Yeme ve uyku bozuklukları
- Yabancılardan korkma
- Evden-okuldan kaçma
- Karın ve baş ağrıları
- Özel bölgelerine sık sık dokunma
- Sık ağlamalar, hırçınlaşma
- İçine kapanma
- Anneye düşkünlüğün artması

- Depresyon, İntihar düşüncesi
- Bağımlılık yapan maddelere düşkünlük
- Uyku düzeninde bozulmalar, çığlık atarak uyanmalar, uyuyamamalar, kabuslar
- Kirlenmiş hissetme
- Mutsuzluk, kaygı

Cinsel istismara maruz kalan çocukların yaşları incelendiğinde;
%30'unun 2-5 yaş
%40'ının 6-10 yaş
%30'unun 11-17 yaş grubunda olduğu görülmektedir.
Başka bir deyişle mağdurların %70'ini küçük yaş grubu oluşturmaktadır.

ÇOCUKLARINIZA İSTİSMARDAN KORUNMA YÖNTEMLERİNİ ÖĞRETİN

- * Çocuğunuza ev adresinizi ve telefon numaranızı öğretin. Kaybolursa kime başvurması gerektiğini öğretin.
- * Tanımadığı kişilerden sakınması gerektiğini öğretin.
- * Çocuğunuzun halka açık yerlerde tuvalete tek başına ve ebeveyni dışında biriyle gitmesine izin vermeyin.
- * Arabada yalnız bırakmayın.
- * Çocuğunuzun nerede olduğunu, daima bilin.
- * Arkadaşlarını ve arkadaşlarının ailelerini tanıyın.
- * Aktivitelerine siz de katılın.
- * Çocuğunuza, kimlerin evine gidebileceğini açıkça ve çok net söyleyin.

- * Size ulaşamadığı takdirde nereye gidebileceğini öğretin.
- * Çocuğunuz, biri ile bir arada olmak istemiyorsa, o kişiden rahatsız oluyorsa, nedenini öğrenin.
- * Çocuğunuzla 'Mahremiyet' hakkında konuşun, vücudunun özel yerlerini anlatın.
- * İyi dokunma ve kötü dokunma hakkında bilgi verin.
- * Biri çocuğunuza istemediği bir şekilde dokunursa, hayır demesini, yardım istemesini öğretin.
- * Çocuğunuzun dinleyin, izleyin ve etkili bir iletişim kurun.
- * Sevginizi ifade edin, sarılın, öpün

YARDIM ALABİLECEĞİNİZ BİRİMLER

Baroların Çocuk Hakları Komisyonları
Cumhuriyet Savcılığı ve Çocuk Mahkemeleri
Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) -Tıp Fakültesi'nde
Emniyet Birimleri
Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
Alo 183
Rehberlik ve Araştırma Merkezi

İHMAL VE İSTİSMAR VELİ BİLGİLENDİRME BÜLTENİ

KOZLU FATİH ANAOKULU